

Hoe gaat u om met maagdarmworm- infecties?

Toenemende resistentie maakt het noodzakelijk om anders met maagdworminfecties om te gaan. Uitgangspunt voor een goede preventie is een beweidingsschema dat infecties uitstelt en de besmettingsdruk verlaagt.

Om vast te stellen of en in welke mate lammeren zijn besmet met maagdwormen, is faecesonderzoek nodig. De uitkomst van dat onderzoek bepaalt of behandeling wel of niet nodig is.

De belangrijkste maagdwormsoort bij schapen in Nederland is *Haemonchus contortus*, de rode lebmaagworm. Volwassen wormen bevinden zich in de lebmaag, zuigen bloed en veroorzaken zo bloedarmoede. Haemonchose treedt op van juni tot soms begin oktober. Naast *Haemonchus contortus* komen in het voorjaar verschillende *Nematodirus*-soorten voor. In de zomer en het najaar zie je verschillende *Trichostrongylus*-soorten en *Teladorsagia circumcincta*. In het najaar kan bij lammeren die niet eerder een infectie met *Nematodirus*-soorten hebben doorgeemaakt klinische nematodirose optreden die gepaard gaat met ernstige diarree.

Resistentie

Elk gebruik van een ontwormingsmiddel brengt resistentie dichtbij. Om verdere ontwikkeling van resistentie tegen te gaan, zullen schapenhouders gericht met deze middelen om moeten gaan. Dat geldt niet alleen voor de lammeren, maar ook voor de ooien. Als er namelijk sprake is van een goed beweidingsschema om infecties bij lammeren te beperken, is het op veel bedrijven niet nodig om volwassen ooien te ontwormen.

Beweidingsschema

Ooien met lammeren gaan in het voorjaar bij voorkeur naar buiten op land waar minimaal drie maanden geen schapen, geiten of lammeren hebben gelopen. Op dergelijke percelen is de infectiedruk van *Haemonchus contortus* nihil, omdat deze wormsoort niet buiten het schaap overwintert. De wormeieren uit de mest van de ooien hebben tijd nodig om zich te ontwikkelen tot infectieuze larven. Deze ontwikkeling is afhankelijk van temperatuur en vochtigheid en duurt in het voorjaar langer dan in de zomer. Vóór de infectieuze larven op het gras verschijnen, moeten de dieren zijn verweid. Voor de Nederlandse situatie betekent dit dat er altijd binnen drie weken moet worden omgeweid naar zo schoon mogelijk land. Tussen half juni en half september is het nodig om binnen twee weken om te weiden.

Cursisten krijgen uitleg

Terugblik cursus parasitologie

In april hebben we twee cursussen Parasitologie verzorgd. Tijdens deze cursus is in het theoriegedeelte veel aandacht besteed aan welke wormen in welke periode een rol spelen en hoe je op basis van deze kennis een goed beweidingsschema kunt opstellen. Het praktijkgedeelte richtte zich op het analyseren van een mestmonster. De deelnemende schapenhouders gingen hier zelf mee aan de slag. De reacties van de deelnemers waren erg positief en daarom wordt deze cursus te zijner tijd opnieuw aangeboden. Houd bij interesse dit blad en onze nieuwsbrief in de gaten!

MEER WETEN?

WWW.GDDIERGEZONDHEID.NL/WORMEN